

ה ע ת ק

(Jy 1946)

יופ ווסטרוויל Joop Westerweel

סביב לפעולתו למען המחחרת החלוצית

יופ ווסטרוויל נולד בעיר זוטפן (Zutfen) בהולנד, ביום 25.1.1899.

אביו היה ממנהיגי כיתה ה"דרביסטן", כיתה נוצרית דתית הדוגלת בדחיית הטבילה עד לגיל הבגרות. - יופ קיבל חינוך נוצרי דתי והוא למד בסמינר דתי למורים. כבר באותה תקופה היה סוציאליסט. - לפני חוס לימודיו עזב את הסמינר והוא הוסמך להוראה על פי בחינה אקסטרנית למורים. - בגלל צעיר נשא אשה - והוא נסע להודו ההולנדית, כדי לעבוד שם בהוראה.

מעשהו המרדני המובהק הראשון היווה סירובו לשדת בצבא, שגרם למאסרו ולגירושו מהודו לאחר מכן. יופ חזר להולנד. שם הצטרף לחבר המורים שב"בית המלאכה" של קייס בוקא (Kees Boeke) (בית ספר המבוסס על שיטה מיוחדת, עמלנית בעיקרה).
שם עבד, יחד עם אשתו השנייה, וויל ווסטרוויל, עד לאביב שנת 1940.

עם פרוץ המלחמה עבר לרוטרדאם וקבל על עצמו את הנהלה בבית ספר מונטסוריי.
ווסטרוויל מרדן היה מטבעו. לא יכול היה לעבוד בשתיקה על מעסי עוול והפלייה. לא פעם הסתתף בהתקהלויות ולעתים גם גרם לעצמו צרות בטל כך.

בסוף שנת 1941 הוצאו תקנות חדשות לבתי הספר - אשר חוכנן הוכחב על ידי הכוכב הנאצי. יופ מחב בכחב נגד תקנות אלה טראה אותן כבלתי מוצדקות.

באביב שנת 1942 בא במגע עם מריס ווטרמן, צעירה יהודיה מכפר לוסדרכט, שם נמצא גם מעון עליית הנוער. ממנה שמע על סכנת הגירוש הצפויה ליהודי הולנד, - ומפיה נודע לו זו הפעם הראשונה על קיומם של מתננות ההסגר. יופ ואשתו אמנם היו מודאגים לסמעי הדברים, אולם עדיין לא נתן להם לבס להאמין במציאות כמלוא חומרתה. שניהם הרגישו שעליהם לפעול, אך לא ידעו בדיוק כיצד. רק כאשר ראו במו עיניהם כיצד חולקו פקודות הגירוש לבתי יהודים - ויום אחד מצאו בחוץ ביתם הם משפחה יהודית אחת, טבאה לבקט קורת גג, נפקחו עיניהם.

בינתיים היתה נשקפת סכנת הגירוש למעון עליית טבלוסדרכט בבית הוריה של מריס ווטרמן הכיר יופ את מנחם פינקהוף ואת טוטו סימון ז"ל, שהיו שניהם מדריכים במעון אותה טעה.

מעתה מצא יופ את ייעודו האמתי. גם רבטי המרד אשר בלבו מצאו להם באפיקים להתגלמותם בפעולה חיובית. חבר טוטו מצא יופ את ידידו האמתי הראשון, בדרכי הגבתו מצא הד לתגובותיו הוא. קודי אופי משוחפטים היו מצואים בסניהט, אותו חוס ולהט הדריך אותם.
לאנשי קבוצת לוסדרכט היתה אידיולוגיה מזלה, אידיולוגיה ברורה ומוגדרת היטב - ואופיה המחוטל של הקבוצה מסך את לבו של יופ. טוטו סימט לבני החבורה דוגמא חיה ודרך חינוכו

היה בה כדי לעצב את גישתם של הצעירים טבהם. יופ וסאר החברים המקורבים לקבוצת עליית הנוער התרסמו ממידת הליכוד והאחדות החברית שהייתה בקרב צעירים אלה, אשר מגמה מובהקת אחת עמדה לנגד עיניהם העליה לארץ ישראל.

יופ התנגד החילה לנסיעתו של טוסו אל מעבר לגבול הולנד לצורך פעולות הצלה. טוסו סכנע אותו בהתלהבותו. - ולאחר מותו של טוסו המשיכו יופ וסאר החברים בפעולה, והם העבירו את החלוצים, אחד אחד, אל מעבר לגבול. גם יופ נטל חלק פעיל במסעות אלה והוא אף הגיע עד לגבול ספרד, שם נפרד למרגלות הפירינאים מקבוצה גדולה של חלוצים, שאמנם זכו לעלות לארץ ישראל עוד בעיצומם של ימי המלחמה.

הגרמנים חיפסו אחרי יופ ועוזריו. אשתו נעצרה בדצמבר 1943. אז הסתתר זמן מה, הופיע מחופט, נחפס ושוב נמלט. הצליח להמשיך בפעולותיו עד ליום 11 במרץ 1944, בו נחפס ליד הגבול הבלגי, יחד עם באוקא קונינג ורחלי בנות מעלית הנוער.

יופ הוסיס במאסר וכאסיר מסוכן הובא למחנה ווכט. שם, במחנה הנשים, נמצאה גם אשתו. פעם אחת הצליחה לדבר איתו עוד (במאי 1944). לאחר מכן הועבר לצינוק. משם הבריח פיתקאות החוצה ועל אף עינוייו החמורים מידי המתעללים בו, נשאר איתן ברוחו. כתב שירים ואף דקלם. ערך מחקרים עיוורים בקחמט עם שכניו שבחאים הסמוכים.

ביום 11 באוגוסט 1944 הומת ביריה - לאחר שנכסלו כמה נסיונות למלטו מביח הסוהר. (לגרמנים נודע על תכנית הבריחה והם הטמינו פח לעוזרים. בהזדמנות זו נעצרו פעילי המחתרת החלוצית, מרים ומנחם פינקהוף).

מותו של יופ ווסטרוויל הנפס החיה במחתרת זו, דיכא את רוח הנוותרים, אך חיטל את רצונם להמשיך בדרך שהיחווה.

אשתו, וויל וסטרוויל, נשלחה ממחנה ווכט שבהולנד למחנה רבנסבריק. שם עבדה עבודת כפייה וחלחה במחלת לב.

ארבעת הילדים של משפחת ווסטרוויל היו מוסתרים אצל ידידים טובים. הקטן טבהם היה תינוק בן שנה. היא סוחררה וחזרה דרך יודיה להולנד ב-1945.

וויל וסטרוויל נעצרה עקב פעולת הצלה למען אחת החברות של "החלוץ". לפני כן עסקה בקיום הקשר בין החברים, טבסתר ביקרה אצלם ואף עזרה להעביר יהודים מעבר לגבול הבלגי. ביחה היה פתוח לכל מי שהיה זקוק לכך.

עדינה כוכבא, נעץ - כמה נתונים אישיים עקב סיחה עם וויל וסטרוויל.